

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO

Szczecin, dnia 5 grudnia 2025 r.

Poz. 5506

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR P-1.4131.377.2025.AA WOJEWODY ZACHODNIOPOMORSKIEGO

z dnia 3 grudnia 2025 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153 z późn. zm.)

stwierdzam nieważność

§ 4 uchwały Nr XXII/148/25 Rady Miejskiej w Gryfinie z dnia 30 października 2025 r. w sprawie przeprowadzenia konsultacji społecznych dotyczących podziału sołectwa Nowe Czarnowo.

Uzasadnienie

W dniu 30 października 2025 r. Rada Miejska w Gryfinie podjęła uchwałę Nr XXII/148/25 w sprawie przeprowadzenia konsultacji społecznych dotyczących podziału sołectwa Nowe Czarnowo.

Do Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie wpłynęła ona w dniu 7 listopada 2025 r.

W § 1 uchwały Nr XXII/148/25 Rada Miejska postanowiła przeprowadzić konsultacje społeczne z mieszkańcami sołectwa Nowe Czarnowo, których przedmiotem będzie uzyskanie opinii mieszkańców w sprawie podziału sołectwa Nowe Czarnowo i utworzenia dwóch odrębnych sołectw o nazwie Nowe Czarnowo i Nowe Czarnowo - Osada. Dalej, w myśl §2 kalendarz czynności związanych z przeprowadzeniem konsultacji społecznych w sprawie, o której mowa w § 1, a także formy konsultacji, określi Burmistrz Miasta i Gminy Gryfino w drodze zarządzenia.

W podstawie prawnej uchwały Nr XXII/148/25 powołano art. 5 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym, w myśl którego jednostkę pomocniczą tworzy rada gminy, w drodze uchwały, po przeprowadzeniu konsultacji z mieszkańcami lub z ich inicjatywy.

Dodać trzeba, że zgodnie z art. 5 ust. 1 ww. ustawy Gmina może tworzyć jednostki pomocnicze: sołectwa oraz dzielnice, osiedla i inne. Jednostką pomocniczą może być również położone na terenie gminy miasto. Natomiast zasady tworzenia, łączenia, podziału oraz znoszenia jednostki pomocniczej określa statut gminy (art. 5 ust. 3 ustawy).

Cytowane wyżej przepisy niewątpliwie przyznają organowi stanowiącemu gminy kompetencję zarówno do utworzenia, połączenia, podziału jak i zniesienia jednostek pomocniczych. Brzmienie ww. unormowań prowadzi niezbiecie do wniosku, że tworzenie jednostek pomocniczych zależy od woli rady gminy, która po przeprowadzeniu konsultacji z mieszkańcami, podejmuje decyzję czy na terenie gminy utworzyć jednostkę pomocniczą. Jak podkreślono w art. 5 ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym ustawodawca przewidział możliwość tworzenia, łączenia, podziału oraz znoszenia jednostki pomocniczej na zasadach określonych przez radę gminy w statucie gminy.

Dyspozycję normy wynikającej z treści powyższego unormowania Rada Miejska w Gryfinie zrealizowała w dniu 23 sierpnia 2018 r. podejmując uchwałę Nr L/503/18 w sprawie przyjęcia Statutu Gminy Gryfino¹⁾, w której ustalając kwestię zasad tworzenia, łączenia, podziału oraz znoszenia jednostki pomocniczej, w §108

¹⁾Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z 2018 r. poz. 4314.

Statutu Gminy Gryfino postanowiła, że *o utworzeniu, połączeniu, podziale, zniesieniu oraz o zmianie granic jednostki pomocniczej rozstrzyga Rada w drodze uchwały (ust. 1). Inicjatorem utworzenia, połączenia, podziału lub zniesienia jednostki pomocniczej mogą być mieszkańcy obszaru, który ta jednostka obejmuje lub ma obejmować albo organy Gminy (ust. 2).*

Mając na względzie powyższe, kompetencja Rady Miejskiej w Gryfinie do podjęcia aktu w przedmiocie zainicjowania przeprowadzenia konsultacji społecznych w sprawie podziału sołectwa Nowe Czarnowo nie budzi wątpliwości organu nadzoru, jednakże uznanie, że uchwała w tym przedmiocie stanowi akt prawa miejscowego, podlegający publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego, jak to uczyniła Rada Miejska w §4 uchwały Nr XXII/148/25 - zdaniem wojewody - nie znajduje uzasadnienia w obowiązujących przepisach prawa. W przepisie tym Rada postanowiła bowiem, że: *uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego*, nie wskazując przy tym podstawy prawnej do żądania takiego ogłoszenia.

Na mocy art. 13 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych²⁾ w wojewódzkim dzienniku urzędowym ogłasza się:

- 1) *akty prawa miejscowego stanowione przez wojewodę i organy administracji niezespólonej;*
- 2) *akty prawa miejscowego stanowione przez sejmik województwa, organ powiatu oraz organ gminy, w tym statuty województwa, powiatu i gminy;*
- 3) *statuty związków międzygminnych, statuty związków powiatów oraz statuty związków powiatowo-gminnych;*
- 3a) *statuty związków metropolitalnych;*
- 4) *akty Prezesa Rady Ministrów uchylające akty prawa miejscowego stanowionego przez wojewodę i organy administracji niezespólonej;*
- 5) *wyroki sądu administracyjnego uwzględniające skargi na akty prawa miejscowego stanowionego przez: wojewodę i organy administracji niezespólonej, organ samorządu województwa, organ powiatu i organ gminy;*
- 6) *porozumienia w sprawie wykonywania zadań publicznych zawarte:*
 - a) *między jednostkami samorządu terytorialnego,*
 - b) *między jednostkami samorządu terytorialnego i organami administracji rządowej;*
- 7) *uchwały budżetowe gminy, powiatu i województwa oraz sprawozdanie z wykonania budżetu gminy, powiatu i województwa;*
- 8) *obwieszczenia o wygaśnięciu mandatu wójta (burmistrza, prezydenta miasta) oraz o rozwiązaniu sejmiku województwa, rady powiatu lub rady gminy;*
- 8a) *rozstrzygnięcia nadzorcze dotyczące aktów prawa miejscowego stanowionych przez jednostki samorządu terytorialnego;*
- 9) *statut urzędu wojewódzkiego;*
- 10) *inne akty prawne, informacje, komunikaty, obwieszczenia i ogłoszenia, jeżeli tak stanowią przepisy szczególne.*

Przytoczony przepis ustawowy określa katalog aktów prawnych ogłaszanych w wojewódzkim dzienniku urzędowym. Uchwała w przedmiocie zainicjowania przeprowadzenia konsultacji społecznych, które dopiero będą zarządzane przez organ wykonawczy Gminy Gryfino nie należy do żadnej z ww. kategorii aktów prawnych.

Uchwała taka w szczególności nie stanowi aktu prawa miejscowego w rozumieniu art. 40 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, zgodnie z którym *na podstawie upoważnień ustawowych gminie przysługuje prawo stanowienia aktów prawa miejscowego obowiązujących na obszarze gminy.*

²⁾ Ustawa z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1461).

Dla kwalifikacji danego aktu jako aktu prawa miejscowego ma znaczenie jedynie charakter norm prawnych i kształtowanie przez te normy sytuacji prawnej adresatów. Akty prawa miejscowego są to akty o charakterze normatywnym podejmowane przez terenowe organy administracji publicznej. Za ich pomocą organy administracji publicznej w sposób władczy określają reguły zachowania dotyczące generalnie oznaczonych kategorii podmiotów w abstrakcyjnie (a więc również niekonkretnie) wskazanych sytuacjach. Zatem, cechą charakterystyczną tego typu aktów jest to, że wprowadzają do porządku prawnego nowe normy prawne, obowiązujące w sposób generalny i abstrakcyjny na terenie właściwości danego organu. W przypadku organów gminy, wydawane przez te organy akty prawa miejscowego nakładają najczęściej na oznaczonych rodzajowo członków społeczności lokalnej obowiązek oznaczonego zachowania się w sytuacjach wskazanych w takich przepisach, bądź też przyznają tym podmiotom w określonych w tych aktach sytuacjach uprawnienia.

Uchwała podjęta przez Radę Miejską w Gryfinie nie wprowadza żadnych norm o charakterze generalnym i abstrakcyjnym, stanowi ona wyłącznie akt inicjujący konsultacje z mieszkańcami Gminy, które to konsultacje dopiero będą zarządzane i przeprowadzone, przy czym mając na względzie treść §4 Statutu Sołectwa Nowe Czarnowo³⁾, konsultacje z mieszkańcami powinny odbyć się podczas zebrania wiejskiego zwołanego przez Burmistrza.

Mając na uwadze powyższe, stwierdzenie nieważności §4 uchwały Nr XXII/148/25 Rady Miejska w Gryfinie z dnia 30 października 2025 r. w sprawie przeprowadzenia konsultacji społecznych dotyczących podziału sołectwa Nowe Czarnowo, jest konieczne i w pełni uzasadnione.

Na rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie. Skargę wnosi się do Sądu za pośrednictwem Wojewody Zachodniopomorskiego, w terminie 30 dni od dnia doręczenia przedmiotowego rozstrzygnięcia.

z up. Wojewody Zachodniopomorskiego

Bartosz Brożyński
I Wicewojewoda Zachodniopomorski

³⁾ Załącznik Nr 13 do uchwały Nr XXI/294/04 Rady Miejskiej w Gryfinie z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie nadania statutów jednostkom pomocniczym Gminy Gryfino – sołectwom (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z 2004 r., Nr 43, poz. 802 z późn. zm.).